

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1514)

77. posiedzenie
Komisji Nauki, Edukacji i Sportu
w dniu 9 kwietnia 2010 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 52. posiedzenia Senatu do ustawy o zasadach finansowania nauki.
2. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 52. posiedzenia Senatu do ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.
3. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 52. posiedzenia Senatu do ustawy o Narodowym Centrum Nauki.
4. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 52. posiedzenia Senatu do ustawy o instytutach badawczych.
5. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 52. posiedzenia Senatu do ustawy o Polskiej Akademii Nauk.
6. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 52. posiedzenia Senatu do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 32)

(Posiedzeniu przewodniczą przewodniczący Kazimierz Wiatr oraz zastępca przewodniczącego Ryszard Górecki)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, rozpoczynamy posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Bardzo serdecznie witam panią minister, panią profesor Orłowską, która poświęciła swój urlop, żeby się z nami dzisiaj spotkać.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Maria Orłowska: Bardzo mi miło.)

Witam przedstawicieli ministerstwa. Witam panie i panów senatorów, a także legislatorów.

Proszę państwa, na dzisiejszym posiedzeniu odniesiemy się do poprawek zgłoszonych w trakcie debaty nad sześcioma ustawami dotyczącymi finansowania nauki i organizacji badań naukowych. Do jednej z ustaw nie zgłoszono poprawek, a więc nie będziemy się nią zajmować.

Moja najważniejsza propozycja jest następująca. W takim samym składzie jak dzisiaj analizowaliśmy poprawki zgłoszone przez legislatorów w trakcie posiedzenia komisji 31 marca. Dlatego jeśli państwo uznacie, że nie zaszyły żadne istotne okoliczności, żeby zmienić pogląd w sprawie tamtych poprawek, proponowałbym zagłosować nad nimi łącznie, a indywidualnie zająć się tylko tymi poprawkami, które zostały zgłoszone w trakcie debaty. Jeżeli nie będzie sprzeciwu, to tak zrobimy – oddzielnie w przypadku każdej ustawy.

Jest sugestia przedstawiciela Biura Legislacyjnego, żeby łącznie głosować nad poprawkami dotyczącymi trzech ustaw. Do tej pory myśmy w zasadzie nie robili czegoś takiego, ale...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jest pewien problem, bo są dwie grupy poprawek. Jak powiedziałem, jedną grupę stanowią poprawki legislacyjne. Myśmy poprzednio przyjęli je w zasadzie bez wahania i mam nadzieję, że teraz też tak się stanie. A więc procedura głosowania byłaby dość złożona i ja rzeczywiście nie robiłbym tego. Kwestia zmiany nazewnictwa, kategorii pojawia się w dwóch ustawach, ale myślę, że zastanowimy się nad tym, jak dojdziemy do tego miejsca.

Proszę państwa, sytuacja jest taka sobie, bo do ustawy o zasadach finansowania nauki jest dwanaście nowych poprawek; do ustawy o Narodowym Centrum Nauki są dwie poprawki; do ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju – jedna poprawka; ustawy o Polskiej Akademii Nauk – czternaście poprawek i do ustawy – Przepisy

wprowadzające ustawy reformujące system nauki – dziesięć poprawek. W ostatnim przypadku chyba wszystkie poprawki są autorstwa pana senatora Misiółka, którego zresztą teraz z nami nie ma. Jak rozumiem, był on adresatem różnych apelacji, zebrał to w całość i przedłożył w formie poprawek. No ale to już nie jest przedmiotem naszych dywagacji.

Jeśli możemy przystąpić już do naszego zasadniczego dzieła, to proponowałbym zacząć od ustawy o zasadach finansowania nauki.

Mój pierwszy wniosek jest taki, ażebyśmy najpierw przegłosowali te poprawki legislacyjne, które przyjęliśmy na poprzednim posiedzeniu.

Jeżeli nie widzę sprzeciwu...

Senator Piotr Wach:

Ja chciałbym o coś zapytać. O ile pamiętam, te wszystkie poprawki uzyskały akceptację ministra, prawda? Chodzi mi o te, które przyjęliśmy.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Tak, tak. To były poprawki, że tak powiem, całkowicie konsensusowe. Chyba jedna poprawka spośród wszystkich nie uzyskała poparcia większości, ale jej w ogóle nie ma w tym zestawieniu. Jest jakaś tam jej kolejna mutacja, ale wśród tych poprawek, które zostały zgłoszone z sali. Jak rozumiem, pan senator popiera mój wniosek, tak? Tak.

A zatem kto jest za tym, aby przyjąć poprawki legislacyjne? (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Jak rozumiem, poprawki zostały przyjęte.

W takim razie przystępujemy do analizowania poszczególnych poprawek.

Poprawka pierwsza, mojego autorstwa, nawiązuje do naszych dyskusji w komisji i do pewnej symetrii, jeśli chodzi o obronę narodową. A brzmi ona tak: „Wydatki na naukę finansowane przez ministra ustala się w ustawie budżetowej w wysokości zapewniającej dojście do poziomu wydatków w roku 2015 nie niższego niż 1% produktu krajowego brutto z roku poprzedniego”. To jest oczywiście jakiś substytut tego zapisu, który dotyczył Strategii Lizbońskiej. Zresztą pan senator Rachoń wypowiadał się na ten temat na sali.

Nie wiem, czy Biuro Legislacyjne chciałoby się wypowiedzieć w tej sprawie...

(*Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:*
Nie, dziękuję.)

A pani minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Orłowska:

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, nad tą kwestią dyskutowano przy wielu okazjach – i w czasie prac podkomisji, i komisji. Niestety, my tej poprawki nie możemy zaakceptować. Wydaje nam się, że polityka odchodzenia od sztywnych zapisów jest dobra. Nie ma najmniejszej wątpliwości co do tego, że dobrze by było, gdybyśmy byli blisko takiej wyso-

kości finansowania wydatków na naukę jak co najmniej 1% PKB, ale nie ma potrzeby, żeby to było zapisane w ustawie. Nie możemy tej poprawki przyjąć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Spodziewałem się, że pani minister tak się do tego odniesie. Ale muszę powiedzieć, że myślałem jeszcze przez noc na ten temat. Mam w pamięci wystąpienie pana senatora Rachonia, który posunął się dalej w tej sprawie, chociaż nie zgłosił poprawki. Otóż chciał, żeby 1% z obrony przenieść na naukę i wtedy to byłoby 1,5%.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale pan senator nie złożył takiej poprawki.

Już ostatnie zdanie, żeby nie przedłużać. Oczywiście ja mam świadomość tego, że nawet gdyby ta poprawka przeszła w Senacie, to w Sejmie już prawdopodobnie nie. Ale byłby to sygnał z Senatu, że tu jest poważny problem. Chodzi o to, żeby Sejm wziął to pod uwagę. Myśmy to wielokrotnie zgłaszali, ale umykało to uwadze. To jest tylko mój komentarz – przepraszam, w przyszłości postaram się ograniczać.

Proszę bardzo.

Senator Ryszard Górecki:

Szanowni Państwo, ja zgadzam się z komentarzem pana profesora Wiatra. Uważam, że to wcale nie jest sztywny zapis. My powinniśmy dążyć – jako komisja i jako ministerstwo – do właściwego finansowania nauki. Powinniśmy uświadomić rządowi i wszystkim, że to nie jest polityczna sprawa i nie bać się tego zaakceptować. Trudno, upadnie to w Sejmie, ale przynajmniej ktoś sobie uświadomi, że jest to ważna sprawa. Tam jest chyba jeden profesor czy dwóch, a tu jest siedemnastu.

(Senator Piotr Wach: Mogę?)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę bardzo, pan senator Wach.

Senator Piotr Wach:

No to jest pomysł z zakresu science fiction. Nie powinniśmy tego robić, bo to jest zupełnie nierealistyczne, zwłaszcza jak się weźmie pod uwagę zadłużenie państwa. Trzeba sobie szczerze powiedzieć, że najpierw należałoby zrobić reorganizację i zacząć wykorzystywać te środki, które są, w sposób rozsądny.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, jeszcze pan senator Bergier.

Senator Józef Bergier:

Ja chciałbym wzmocnić wypowiedź pana senatora Wacha. Spójrzmy na to realnie, nie twórzmy wirtualnej rzeczywistości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

To jest oczywiście prowokująca wypowiedź, ale nie będę podejmował polemiki.
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Maria Orłowska*)

Orłowska: Czy ja mogę jeszcze jedno zdanie dodać?)

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Bardzo dziękuję państwu za dostrzeżenie faktu, iż budżet to jest całość, a my ciągle jesteśmy w trudnej sytuacji finansowej. To, że będziemy się starać, żeby jak największe finanse przeznaczyć na naukę nie podlega najmniejszej wątpliwości. Nigdzie nie udało się zrealizować tego zapisu, jaki był w Strategii Lizbońskiej, mówiącego o 3%. Pozwolę sobie powtórzyć za panem senatorem, że to jest science fiction. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Słowo „nigdzie” jest mylące, bo w wielu krajach finansowanie nauki jest wielokrotnie wyższe niż u nas, jeśli chodzi o procent PKB. Słyszemy o strajkach w Hiszpanii, bo chcą ograniczyć to do 1,35%. A u nas jest 0,42%, czyli trzykrotnie mniej. Zwróćmy uwagę, że w roku bieżącym jest dwukrotnie mniej niż w 1991 r., a więc naprawdę jest źle. Oczywiście jestem realistą i propaństwowcem, ale uważam, że tak być nie może. My ustalamy pewne proporcje.

Proszę bardzo, pan senator Massalski.

Senator Adam Massalski:

Proszę państwa, my wiemy, jak ułudne jest zwiększanie funduszy na naukę, szkolnictwo wyższe i oświatę, którego historia sięga dwudziestu lat wstecz. Wszyscy od dwudziestu lat powtarzają, że nastąpi znaczne zwiększenie finansowania. Ale przez takie ruchy jak dzisiaj możemy zrobić – chodzi mi o niepostulowanie o ten 1% – nigdy do tego nie dojdziemy. My sami się od tego odcinamy. Zdaję sobie sprawę z tego, że to jest ułudne i niemożliwe do zrealizowania, ale chociaż my wypowiedzmy się jednym głosem na ten temat. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję.

Zwracam uwagę na to, że tu jest dopisany rok 2015.

Proszę państwa, myślę, że wszystkie argumenty już padły.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Jak rozumiem, w tej sytuacji nie głosujemy nad poprawką drugą.

Poprawka trzecia, pana senatora Wittbrodta, ma na celu dookreślenie badań podstawowych. Dododaje się słowo „bezpośrednie” przed słowami „praktyczne zastosowanie lub użytkowanie”. To spowoduje, że badania podstawowe obejmą jeszcze szerszy zakres, niż to wynikało z dotychczasowego zapisu.

Czy pan legislator chciałby coś dodać?

(*Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:* Nie, dziękuję, istota poprawki jest właśnie taka.)

Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Akceptujemy tę poprawkę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, głosujemy.

Kto jest za? (8)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawka została przyjęta.

Na temat poprawki czwartej odbyła się długa dyskusja podczas zadawania pytań i debaty. Jest to poprawka dotycząca badań stosowanych – art. 2 pkt 4 lit. b i lit. c. To jest druga strona ustawy. Otóż pojawił się problem związany z zapisem w lit. c brzmiącym: „działalność związana z produkcją eksperymentalną oraz testowaniem produktów, procesów i usług, pod warunkiem że nie są one następnie wykorzystywane komercyjnie”. Ten zapis powoduje, że wiele aspektów działalności rozwojowej nie mogłoby być w ten sposób finansowanych. Są do tego dwie poprawki: pana senatora Wacha, który proponuje wykreślić słowo „następnie”, oraz pana senatora Rachonia, który proponuje wykreślenie całej lit. c. Ale ja muszę powiedzieć, że podczas długiej rozmowy w kulisach namówiłem pana senatora Rachonia na modyfikację tej poprawki. Wydaje się, że teraz ona łączy wszystkie intencje. Otóż propozycja jest taka, ażeby zapis lit. c przenieść do lit. b. Wówczas zapis lit. b brzmiałby: „finansowanie opracowywania prototypów o potencjalnym wykorzystaniu komercyjnym, produkcja eksperymentalna, testowanie produktów, procesów i usług oraz projektów pilotażowych” i dalej bez zmian. Sens, proszę państwa, jest następujący: gdy badanie rozwojowe ma znamiona produkcji eksperymentalnej i jakkolwiek fragment tej produkcji zostanie wykorzystany praktycznie, cała dotacja musi być zwracana. W lit. b, która dotyczy prototypów i projektów pilotażowych, jest zapisane, że zwrot dotyczy tylko tych kwot, które wynikałyby z komercjalizacji. A więc to może być 1/10, 1/2, a nawet całość. Wydaje się, że przeniesienie produkcji eksperymentalnej, testowania produktów do lit. b spowoduje, że jeśli taka produkcja przyniesie dochód, to dotacja będzie zwracana tylko w takiej wysokości, jaka wynika z przychodów pochodzących z komercjalizacji. Taki jest sens tej autopoprawki.

Czy są pytania odnośnie do tego wyjaśnienia?

Bardzo proszę.

Senator Zbigniew Szaleniec:

Nie w kwestii merytorycznej, tylko... Panie Przewodniczący, nie wiem, czy zgodnie z regulaminem pan przewodniczący może zgłosić autopoprawkę do poprawki senatora, którego nie ma.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo słuszna uwaga, ale autopoprawka pana senatora Rachonia jest złożona na piśmie. A więc to nie jest moja autopoprawka.

(Senator Zbigniew Szaleniec: Nie wiedziałem, myślałem, że w kuluarach pan rozmawiał...)

Rozmawialiśmy o tym i doszliśmy wspólnie do takiego wniosku. Ponieważ poprawka była pana senatora Rachonia, autopoprawka też jest jego autorstwa. Pan senator nie mógł dzisiaj tu być i dlatego taka procedura została przyjęta.

(Senator Ryszard Górecki: Poświadczam, że taka jest prawda.)

Pan senator Wach, bardzo proszę.

Senator Piotr Wach:

Pan senator Rachoń zrobił to precyzyjnie i dał mi kopię. Jedynym problemem jest to, że pani minister zobaczyła ten tekst dopiero teraz, a jest to zdecydowanie problem ministra. Ten zapis definicyjny jest ważny, z uwagi na to, że naruszenie prawa Unii Europejskiej w zakresie konkurencji grozi konsekwencjami. Myśmy wszyscy chcieli usprawnić ten zapis, tak aby prawdopodobieństwo narażenia się na te konsekwencje było jak najmniejsze. Ale wydaje mi się, że bez wyraźnej opinii ministra żadnej z tych trzech wersji nie powinniśmy przyjmować. Pani minister powinna mieć dwie, trzy minuty na to, żeby to porządnie przeczytać. To nie jest taka sprawa, o którą my się spieramy między sobą. Pan senator Rachoń w pierwszym podejściu poszedł najdalej, skreślając cały punkt, w drugim podejściu go zmodyfikował i porządnie to przedstawił. No niestety ministerstwo tego wczoraj nie dostało.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Moja poprawka najmniej ingeruje w tekst, a jak mi się wydaje, też wpływa na poprawę sytuacji. W związku z tym...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Panie Przewodniczący, prosiłbym, żeby pani minister mogła przez chwilę to spokojnie przeczytać i zastanowić się nad tym.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Czy pani minister ma tekst tej autopoprawki?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

W tym momencie otrzymałam. Ale zanim przejdę do głębokiej analizy tego tekstu, chciałabym zwrócić uwagę na to, że obecne zapisy są zgodne z zapisami rozporzą-

dzenia Komisji nr 800/2008, w którym wyraźnie jest zdefiniowane, czym jest eksperymentalna produkcja. Jest tam mowa o eksperymentalnej produkcji, testowaniu produktów, procesów i usług. A więc te wszystkie, pozwolę sobie powiedzieć, manipulacje tekstem mogą spowodować, że będzie on niezgodny z zapisem rozporządzenia. Ten zapis był wielokrotnie analizowany pod kątem zgodności z rozporządzeniem Komisji. Obawiam się, że będzie pewien problem z tego typu zmianą.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Pani Minister, powiem tak: ja byłem zwolennikiem tego, żeby tam dopisać tylko eksperymentalną produkcję, ale pan senator Rachoń uznał, żeby cały ten zapis umieścić gdzie indziej, czyli także testowanie produktów, procesów i usług. Z tego, co pani minister mówi, pan senator Rachoń miał rację. Istota różnicy między autopoprawką i pierwotnym brzmieniem zapisu ustawy jest taka... No zgodność z dyrektywami Unii to jest jedno. Panu senatorowi chodziło o to, że w momencie wykorzystania produkcji eksperymentalnej do celów komercyjnych cała dotacja jest zwracana, a przecież przychody z komercjalizacji mogą wynosić 10% wysokości dotacji. W związku z tym sformułowanie lit. b wydaje się bardzo mądre, bo zgodnie z nim zwrotowi podlega tylko taki kawałek dotacji, jaki jest związany z komercjalizacją. Ja nie jestem autorem tej autopoprawki, więc mogę na to spojrzeć z pewnego dystansu. Ale wydaje mi się, że sens przemysłów pana senatora Rachonia jest naprawdę godny poparcia.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Panie Przewodniczący, jeśli chodzi o intencję, to zupełnie się z tym zgadzam. Ale kiedy czytam fragmenty rozporządzenia i tekst, który jest zaproponowany w projekcie ustawy, dostrzegam jednoznaczny odpowiednik podsekcji rozporządzenia w naszych zapisach. Obawiam się, że ta zmiana spowoduje daleko idące konsekwencje, których w tym momencie nie jestem w stanie przewidzieć. Musiałabym naprawdę na to popatrzeć pod względem czysto... Z produkcją eksperymentalną oraz testowaniem produktów, procesów i usług...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, testowanie jest w oddzielnym akapicie, jest w lit. c. Niestety, wydaje mi się, że w tej chwili możemy przyjąć ten zapis tylko w takiej wersji, jaka jest obecnie.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dobrze.

Proszę państwa, ja myślę, że my wbrew pozorom mamy dość komfortową sytuację. My w tej chwili to przegłosujemy. Niezależnie od tego, czy komisja tę poprawkę poprze, czy nie, ona dalej jest żywa i mamy czas aż do głosowania na posiedzeniu na to, ażeby się zastanowić, czy rzeczywiście senatorowie ją poprą. Tak bym to traktował. Tu nie ma jakiegoś końca świata. Wydaje się, że ta poprawka jest rzeczywiście niezwykle przemyślana pod kątem ostrożności i jest niezła. A więc proponuję teraz zagłosować. Niezależnie od wyniku głosowania będziemy nad nią głosować na posiedzeniu Senatu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Rozumiem. Bardzo dziękuję panu legislatorowi.

Proszę państwa, musimy w sprawie tej poprawki dwa razy zagłosować. Najpierw będziemy głosować nad wyrażeniem przez komisję zgody co do modyfikacji poprawki przez pana Rachonia, a dopiero potem będziemy głosować nad samą poprawką – albo w nowym brzmieniu, albo w starym.

Zarządzam głosowanie w sprawie przyjęcia autopoprawki pana senatora Rachonia.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Kto jest przeciw?(0)

Kto się wstrzymał?(1)

A teraz głosujemy nad samą poprawką. Ona już jest zmodyfikowana, ma odpowiednie brzmienie, a czy ją poprzemy, to już jest inna sprawa.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja jeszcze raz zarządzę głosowanie, ponieważ nie zgadza się suma.

Kto jest za przyjęciem poprawki pana senatora Rachonia? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał? (0)

W tej sytuacji nie będziemy głosować nad poprawką pana senatora Wacha.

I przechodzimy do następnej poprawki. To jest moja poprawka, ona nie jest szczególnie istotna. Ta poprawka trochę upodmiotawia... W art. 5 pkt 10 jest zapis, że minister ustanawia programy i przedsięwzięcia. Ja proponuję taki komentarz, że może to uczynić z inicjatywy własnej lub na wniosek jednostek naukowych i organów nadzorujących ich działalność. Myślę, że to nie jest bardzo istotne...

Czy pan legislator chciałby się wypowiedzieć na ten temat?

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Nie, dziękuję.)

A pani minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Wydaje mi się, że sformułowanie „lub na wniosek” jest do przyjęcia. Co prawda są to programy ministra, a zatem wydawałoby się, że są tworzone na wniosek ministra, z jego inicjatywy, ale sugestia „lub na wniosek jednostek naukowych” jest moim zdaniem do przyjęcia, jeśli państwo zauważą, że to jest program ministra.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

To wyraźnie jest napisane w pierwszej części zdania, której w ogóle nie ruszamy. Bardzo proszę, pan senator Górecki.

Senator Ryszard Górecki:

Dziękuję bardzo.

Chcę powiedzieć, że i tak o wszystkim decyduje minister. Minister nie musi wcale zaakceptować takiego programu, ale może otrzymać ofertę. To nie odbiera władzy ministrowi, a my nie zamykamy tego.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Panie Legislatorze, bardzo proszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Są pewne wątpliwości co do tego, jaki charakter ma ten wniosek. Chodzi o to, czy on nie będzie obligował ministra do ustanowienia danego programu. Programy te są ustanawiane zgodnie z art. 26 ust. 3, gdzie jest napisane, że minister właściwy do spraw nauki określa w drodze rozporządzenia program lub przedsięwzięcie, w ramach których będzie udzielana pomoc publiczna. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej wniosek powinien zainicjować podjęcie decyzji przez ministra. Oczywiście wniosek nie wpływa na treść rozporządzenia, ale na podjęcie przez ministra prac nad takim rozporządzeniem. A więc charakter tego wniosku jest wątpliwy. Poza tym nie wszystkie programy minister ustanawia w drodze rozporządzenia. Tak rozumiem art. 26. W przypadku tych programów, których nie dotyczy pomoc publiczna, jest jedynie konkurs i nie ma rozporządzenia ministra. I w takiej sytuacji wniosek nie obligowałby ministra do niczego. Jak jest w przypadku tego rozporządzenia – trudno powiedzieć. Są pewne wątpliwości co do tego, jaki jest charakter tego wniosku.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

No troszkę pan tu zamieszał, ale rozumiemy, że intencja odnosi się zarówno do przypadków związanych z rozporządzeniem, jak i do tych, kiedy nie jest wymagane rozporządzenie.

Czy pan senator Górecki zgłaszał chęć zabrania głosu? Dobrze widziałem?

(Senator Ryszard Górecki: Nie.)

Możemy głosować, Pani Minister?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Może by to osłabić. Chodzi o sformułowanie „na wniosek”. W tej chwili nic nie stoi na przeszkodzie, żeby jednostki naukowe wystąpiły do ministra z inicjatywą. Ale minister może rozpatrzyć tę inicjatywę bądź nie. Nabór wniosków może być w trybie otwartym, w każdym momencie, bez ustalania deadline’ów. I to naprawdę można wprowadzić w życie bez takiego zapisu. Potrzebna jest tylko większa aktywność jednostek. Obawiam się konsekwencji wprowadzenia proponowanej poprawki, o których pan legislator wspomniał.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Według mnie jest dokładnie tak, jak pani minister mówi, to znaczy charakter tego zapisu jest ozdobnikowy. Kiedy to zgłaszałem w trakcie posiedzenia, powiedziałem, że chodzi o upodmiotowienie wymienionych tutaj jednostek i organów. Nie upieram się jakoś szczególnie przy tym, ale powiem, że pojawiały się takie głosy na

poprzednim posiedzeniu komisji, proponowano inne brzmienie... I to jest próba objęcia tego, tak że tutaj...

Głosujemy, tak?

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto jest przeciw? (5)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie uzyskała poparcia większości.

Proszę państwa, teraz jest duża grupa poprawek dotycząca nazw kategorii. Pan senator Wittbrodt podważa zasadność kategorii A+. Mówi, że po co ma być A+, B i C, jak może być po prostu A, B, C, D. Ja muszę powiedzieć, że to jest kwestia pewnej mody. Robimy A+, bo jest IT+ itd., itd. No jest to i trochę modne, i trochę ładne. Dyskutowaliśmy o tym w kontekście Akademii Sztuk Pięknych w Szczecinie – będziemy jeszcze o tym dyskutować – i padł wtedy argument, że pewna liczba kadry i studentów nie chciałaby studiować w państwowej wyższej szkole zawodowej dotyczącej sztuki, tylko chciałaby studiować na akademii. Myślę, że intencją i ministra, i ministerstwa, i panów posłów, i pań posłanek, było to, że są pewne jednostki, które spełniają nasze wyobrażenie o kategorii A, i są jednostki wybitne, jeszcze lepsze od tych z kategorią A, wręcz celujące. I przesunięcie tego poprzez ustalenie, że jednostki celujące to są jednostki kategorii A, a te bardzo dobre to są jednostki kategorii B, nie do końca odaje istotę sprawy. Ja naświetlam tę sytuację, pani minister pewnie ujmie to lepiej.

Bardzo proszę, Pani Minister.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Bardzo dziękuję.

Nie wiem, czy lepiej powiem. Istotnie, jest to tylko kwestia nazewnictwa. Są cztery kategorie, ale proszę zauważyć, że kategoria A+ jest wyłoniona z kategorii A. A więc wszyscy, którzy są zaliczeni do kategorii A, tak naprawdę tworzą grupę liderów. My chcemy czubek tej listy naprawdę wyróżnić. Z tym będzie też związane finansowanie. Poza tym chciałabym powiedzieć, że w środowisku to nazewnictwo już się przyjęło. Przecież dyskutujemy o tych ustawach od prawie dwóch lat. Kategoria A+ weszła już do żargonu. W tej chwili zmiana obecnej kategorii A na kategorię B spowoduje jedynie zamieszanie. Tym sposobem nie uzyskamy tego efektu, o który nam chodzi, nie będzie widoczne, że kategorie A i A+ są doskonałe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Jak rozumiem, jest to ważny element tego instrumentarium.

Pan senator Wach, proszę.

Senator Piotr Wach:

Dwa zdania. Właściwie A+ sugeruje, że to jest podkategoria, a w zasadzie nadkategoria kategorii A. I to ma pewne znaczenie psychologiczne. Tworzenie nowej kategorii wywoła pewną presję, żeby dużo jednostek się w niej znalazło. A tu jest tylko sugestia, że to jest nadkategoria i chyba trzeba przy tym pozostać.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo proszę.

Senator Andrzej Misiołek:

Chciałbym tutaj przypomnieć argumentację, którą wczoraj pan senator Wittbrodt przedstawił na posiedzeniu Senatu. Istotą tej poprawki jest to, że w obecnym systemie kategorii A, B, C, nie ma kategorii dobrej. Po prostu jest kategoria A jako bardzo dobra, kategoria B – trzeba to poprawić i kategoria C – zła. Nie ma takiej kategorii, która by wskazywała, że placówka jest po prostu dobra, nie trzeba tam nic zmieniać. I to było istotą tej poprawki. A więc kategoria B w rozumieniu pana senatora Wittbrodta, o czym mówił wczoraj, to miałaby być ta kategoria, którą stosuje się w odniesieniu do placówki, w której nie trzeba nic poprawiać, bo jest dobra, aczkolwiek nie wybitna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Mnie się wydaje, że jeśli chodzi o nazewnictwo, to przesunięcie tego poziomu niczego nie zmienia. Można powiedzieć, że placówki kategorii A są bardzo dobre, kategorii B są dobre, kategorii A+ są super dobre, a placówki kategorii C to są te, które muszą coś poprawić. A tych złych, które nie powinny istnieć, po prostu nie ma. Ktoś po prostu nie uzyskuje kategorii D czy jakiejś innej.

Pani Minister, czy jeszcze coś jesteśmy w stanie dodać?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Wydaje mi się, że wyraźnie jest napisane, iż kategoria A oznacza poziom bardzo dobry, kategoria A+ – poziom wiodący, kategoria B – poziom akceptowalny. No można dyskutować nad terminem „akceptowalny”, bo on oznacza taki *just right*, prawda...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, *just accepted*. Gdyby się udało tylko termin „akceptowalny” zamienić na „zadawalający” – jak rozumiem, taka propozycja się pojawiła – to nadal zachowalibyśmy tę samą strukturę i nie zburzylibyśmy tego, co zostało już skonstruowane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo proszę, pan senator Bergier.

Senator Józef Bergier:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pamiętamy i emocjonalną, i bardzo merytoryczną argumentację pana senatora Wittbrodta podczas wczorajszej debaty. Mnie przekonuje argument, że zmiana kategorii A+ na inną spowodowałaby dużo zamieszania, bo to się już utrwaliło, jak pani minister powiedziała. Ale chciałbym złożyć wniosek, żeby użyć terminu „zadawalający” zamiast „akceptowalny”. To, do czego zmierza pani minister...

(Przewodniczący Kazimierz Wiatr: Nie ma takiej możliwości formalnej.)

W takim razie dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Pan senator Misiołek, bardzo proszę.

Senator Andrzej Misiołek:

Panie Przewodniczący, ale mnie się wydaje, że wczoraj w trakcie debaty pan senator Wittbrodt powiedział, zgłaszając poprawki, że jeśli nie przejdzie ten system A, B, C, D, to on wnosi o to, żeby zmienić...

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Jest odpowiednia poprawka oznaczona jako trzydziesta piąta. Już to uzgodniliśmy. To, co pan senator Bergier zgłasza, jest zgodne z poprawką pana senatora Wittbrodta, zapisaną jako trzydziesta piąta. Senator Wittbrodt jakby antycypował to, że możemy się nie przychylić do jego poprawki.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A więc wszystko jest dobrze, pod prawie pełną kontrolą.

Pan senator Massalski, proszę.

Senator Adam Massalski:

Proszę państwa, ja myślę, że cała para idzie w gwizdek, bo czy to będzie A+, B, C czy D, to nie ma żadnego znaczenia z punktu widzenia merytorycznego. Dla mnie istotne są inne kwestie. Na przykład proszę popatrzeć, jaka jest klasyfikacja instytutów czy placówek naukowych humanistycznych i technicznych. Archeolog, na przykład zajmujący się kulturą przeworską, nigdy nie będzie miał takich publikacji zagranicznych, jak mają koledzy z nauk technicznych, ścisłych. I to jest istota sprawy, a nie litera A, B, C czy D. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, głosujemy. Wszystkie argumenty już padły.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zobaczymy, czy ta poprawka przejdzie. Głosujemy nad poprawkami: dwudziestą drugą, dwudziestą dziewiątą, trzydziestą trzecią, trzydziestą czwartą i trzydziestą siódmą do ustawy o zasadach finansowania nauki.

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu: Szymon Giderewicz: Panie Przewodniczący, czy mogę?)

No, proszę bardzo, niech pan powie.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Ewentualne przyjęcie tych poprawek spowoduje konsekwencje w innych ustawach. Te konsekwencje zostały uwzględnione w poprawkach zgłoszonych wczoraj podczas posiedzenia przez pana senatora Wittbrodta. Biuro Legislacyjne sugeruje, żeby nad wszystkimi

tymi poprawkami zagłosować razem. Chodzi o to, aby dołączyć do grupy poprawek, które są w zestawieniu do ustawy o zasadach finansowania nauki, poprawkę trzecią do ustawy o Narodowym Centrum Nauki i poprawkę dwunastą do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki. Wszystkie te poprawki powinny być przyjęte, jeżeli akceptację uzyska koncepcja zmiany kategoryzacji. Inaczej będzie sprzeczność w ustawie. Głosowanie łączne zabezpiecza nas przed popełnieniem jakiegoś błędu w tym zakresie.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, powiem tak: nie ma takiej możliwości regulaminowej, żeby nad dwiema ustawami jednocześnie głosować. To oznacza, że te poprawki są źle przygotowane, bo w tym brzmieniu poprawki od razu powinny być zawarte poprawki do innej ustawy. Ja rozumiem, że my jako komisja zachowamy się rozumnie i ta konsekwencja zostanie zachowana.

Zarządzam głosowanie nad poprawkami: dwudziestą drugą, dwudziestą dziewiątą, trzydziestą trzecią, trzydziestą czwartą i trzydziestą siódmą, dotyczącymi zmian nazw w kategorii. A więc zamiast A+ itd. wprowadzamy A, B, C, D.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał? (3)

Dziękuję bardzo.

Poprawki nie uzyskały poparcia. A zatem obawy pana legislatora zostały rozwiane.

Przechodzimy do poprawki trzydziestej piątej, która konsumuje to, o czym mówił pan senator Bergier. Wydaje się, że możemy przystąpić do głosowania. Pani Minister, kiwa głową...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Maria Orłowska: Oczywiście, że tak.)

Zarządzam głosowanie.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Proszę państwa, teraz poprawka panów senatorów Góreckiego i Knosali. W art. 42 ust. 3 oraz w art. 44 ust. 2 w części wspólnej wyliczenia wyrazy „instytutów naukowych”, przed Polskiej Akademii Nauk, zastępuje się wyrazami „jednostek naukowych”.

Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Proszę państwa, to jest trochę złożona sprawa. My nie możemy przyjąć tej poprawki, ale nie dlatego, że mamy inne zdanie. Chodzi o pewną nieścisłość w tym zapisie. Jednostki naukowe w tym środowisku, też na podstawie ustawy o zasadach finansowania nauki, to są wszystkie te jednostki, które podlegają parametryzacji. Każda jednostka naukowa musi podlegać parametryzacji. A w Polskiej Akademii Nauk jednostki

naukowe to są instytuty naukowe oraz pomocnicze jednostki naukowe, a te pomocnicze nie mają podlegać parametryzacji. W związku z tym zrobił się mały chaos w nazewnictwie. Jak to najłatwiej rozstrzygnąć? Wydaje się, że najlepiej byłoby, aby ten ust. 3 pozostał niezmieniony. Należałoby prawdopodobnie w ust. 1 – ale ja nie jestem gotowa do zaproponowania tekstu – wykluczyć pomocnicze jednostki naukowe. I wtedy sprawa staje się zupełnie jasna.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Czy ktoś z autorów chciałby zabrać głos?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To jest modyfikacja poprawki. Myślę, że to można by ewentualnie tak potraktować – przecież autorów mamy na sali.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Orłowska:

Obecna propozycja tej poprawki jest nie do przyjęcia, bo po prostu zmienia sens przepisu. Chodzi o to, żeby jednoznacznie określić, które jednostki podlegają parametryzacji.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Ja rozumiem, że intencją autorów było to, że mogą powstać, albo już są, inne jednostki naukowe, które nie są instytutami.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Maria Orłowska: Tak i one nazywają się pomocniczymi jednostkami naukowymi.)

(Senator Ryszard Górecki: Pan mecenas ma pewną propozycję, której zaakceptowanie moglibyśmy rozważyć. Jaki jest ten zapis?)

Proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Szymon Giderewicz:

Nie mam gotowego zapisu. Ta poprawka dostosowuje terminologię ustawy do wszystkich przepisów, przede wszystkim do definicji jednostki naukowej, którą jest też jednostka pomocnicza, zgodnie z ustawą o PAN. Ale przyjęcie tej poprawki w brzmieniu zaproponowanym przez wnioskodawców jednoznacznie wskazywałoby na to, że jednostka pomocnicza podlega kategoryzacji. Ewentualna autopoprawka wskazywałaby na to, że taka jednostka nie podlega kategoryzacji. A więc to jest merytorycznie zupełnie inna poprawka.

Jeżeli intencją wnioskodawców było jedynie spowodowanie, żeby przepisy ustawy były jednoznaczne, a źle odczytali intencję ustawodawcy, no to myślę... Wysoka Komisja musi zdecydować, czy taka modyfikacja jest możliwa. Tutaj znaczenie by miała argumentacja przedstawiona przez wnioskodawców, określenie, czy chcą dokonać takiej modyfikacji. Jak rozumiem, w tym zakresie modyfikacji dokonywałby tylko pan senator Górecki, ponieważ pan senator Knosala jest nieobecny... A nie, jest też pan senator Knosala. Może jeden z senatorów dokonać modyfikacji albo dwóch.

(Senator Ryszard Górecki: Można, Panie Przewodniczący?)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę.

Senator Ryszard Górecki:

Uważam, że warto dostosować ten zapis do całego pakietu ustaw, ale godząc się z tym, co pani minister powiedziała, czyli z wykluczeniem jednostek pomocniczych. Te jednostki rzeczywiście nie podlegają parametryzacji i zrobilibyśmy błąd. Pamiętajmy, że już są pewne bardzo ważne inicjatywy, dochodzi się do pewnych wniosków, o których się dyskutuje, dotyczących tego, by w Polskiej Akademii Nauk były pewne bardzo ważne jednostki naukowe. Ja nie chcę o tym teraz mówić, ale będzie problem, jeśli my tego tutaj nie wpisujemy i zablokujemy to. Wrócimy do tego problemu za jakieś dwa, trzy miesiące. O tym już się mówi w Sejmie, o tym się mówi w świecie, żeby pewne rzeczy regulować, zaangażować naukowców do rozwiązywania pewnych problemów.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Jak rozumiem...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jeśli dobrze rozumiem, chodzi o to, aby słowa „instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk” zastąpić słowami „jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk z wykluczeniem jednostek pomocniczych”.

(Rozmowy na sali)

To się mieści...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Szymon Giderewicz:

Jeżeli dokonamy takiej zmiany w ust. 3, to w zasadzie niewiele to zmieni. W tym momencie są to instytuty naukowe PAN, więc również z wyłączeniem jednostek pomocniczych. Ewentualnie można by było próbować zmieniać ust. 1. Ja nie przesądzam teraz, czy nie pociągnęłoby to za sobą jakichś dodatkowych konsekwencji, jeżeli ust. 1 brzmiałby: „kompleksowa ocena jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych z wyłączeniem pomocniczych jednostek naukowych PAN”. Jak mówię, ja w tej chwili nie przesądzam, czy nie będzie to wymagać innych zmian w ustawie. To jest taka modyfikacja na szybko. Wysoka Komisja musi uznać, czy to mieści się w zakresie modyfikacji.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, ja myślę, że ta propozycja, którą odczytałem przed chwilą i którą akceptuje pani minister i wnioskodawcy, jest chyba dobrym rozwiązaniem. A więc sformułowanie „instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk” zastępujemy słowami „jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk z wykluczeniem jednostek pomocniczych”. I nad taką poprawką głosujemy.

Kto jest za? Proszę o podniesie ręki.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A, najpierw modyfikacja. Tak jest. To jest poprawka trzydziesta szósta, dotyczy art. 42 ust. 3.

Kto jest za przyjęciem tej autopoprawki? (6)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał? (2)

Autopoprawka została przyjęta.

A teraz głosujemy nad przyjęciem zmodyfikowanej poprawki.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Głos z sali: Dwóch...)

No ja widzę trzy osoby, które się wstrzymały od głosu, Pani Elżbieto.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale i tak suma się nie zgadza.

Proszę państwa, powtarzamy głosowanie.

Kto jest za? (5)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał? (2)

Osiem osób głosowało, a wcześniej było dziewięć.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak jest. Jak rozumiem, ktoś świadomie dwukrotnie nie wziął udziału w głosowaniu. I w ten sposób, proszę państwa, zakończyliśmy głosowania nad poprawkami do ustawy o zasadach finansowania nauki.

Proszę bardzo.

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Ta poprawka została zmodyfikowana przez obydwu wnioskodawców, tak?)

Tak, tak.

Czy pani minister chciałaby jeszcze coś powiedzieć?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Orłowska:

Już jest po głosowaniu, ale ja, proszę państwa, zwracam uwagę, że tak na prawdę to w ust. 1 jest potrzebna zmiana. Wiem, że takiej poprawki tutaj nie było. My mówimy o kompleksowej ocenie jakości i działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych. A jednostką naukową jest też pomocnicza jednostka naukowa Polskiej Akademii Nauk. A zatem to jest nieprecyzyjne sformułowanie.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Możemy dokonać reasumpcji głosowania. Patrząc na zegarek... No sytuacja jest trochę krytyczna, ale jeśli to jest bardzo ważne, to możemy się nad tym zatrzymać. A zdyscyplinujemy się podczas głosowań nad kolejnymi ustawami.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Oczywiście. Ale, proszę państwa, powiem szczerze, że nie bardzo mam pomysł, co w tej chwili z tym robić. Możemy coś jeszcze zrobić do końca posiedzenia. No taki jest re-

gulamin, że do końca posiedzenia komisji możemy taką reasumpcję głosowania przeprowadzić, pod warunkiem że się pojawią jakieś istotne okoliczności. A załóżmy, że się pojawią.

Proszę państwa, przystępujemy do ustawy o Narodowym Centrum Nauki. Są dwie poprawki do tej ustawy, pana senatora Wittbrodta...

Aha, przepraszam, najpierw blok poprawek legislacyjnych.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

A zatem pozostały nam dwie poprawki.

Pierwsza poprawka została już wyczerpująco omówiona. Przypomnę, że dotyczy zastąpienia kategorii A kategorią B. Będę państwa namawiał do tego, żeby zachować konsekwencję i nie przyjmować tej poprawki.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki? (0)

Kto jest przeciw? (9)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Pozostała nam poprawka pana senatora Rachonia, dotycząca art. 19. Obecne brzmienie jest takie: „Obsługę administracyjną centrum prowadzi biuro centrum”. Pan senator proponuje następującą wersję: „Obsługę administracyjną, prawną oraz finansową organów centrum zapewnia biuro centrum”. Wydaje się, że to jest sformułowanie szersze i chyba dobre.

Proszę panią minister o opinię.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Mamy zastrzeżenia, bo zastanawiamy się, co może oznaczać zapis „finansową organów centrum”. Co do części „administracyjną, prawną” nie ma wątpliwości, ale nie wiemy, czy zapis „finansową”...

(Przewodniczący Kazimierz Wiatr: No, ktoś musi tę buchalterię...)

Ktoś musi prowadzić buchalterię.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Może księgową? Nie chciałabym dyskutować na temat tego terminu, ale nie jestem pewna, jaki termin powinien być użyty, żeby właśnie tę buchalterię obejmował.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Nie mówimy tutaj o pozyskiwaniu środków, tylko rzeczywiście o obsłudze.
Pan senator Knosala, proszę.

Senator Ryszard Knosala:

Tak, to rzeczywiście dotyczy obsługi. Bardzo często tego typu działania, jak mi mówił profesor Rachoń, który jest szefem rady centrum, są zlecane na zewnątrz. Powiedział, że jest pewna przepychanka, jeśli chodzi o to, kto to ma robić. Chodziło o to, żeby to doprecyzować, a tym samym uspokoić sytuację. No teraz ciągle nie wiadomo, kto to ma robić. Tak to mi tłumaczył.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Jasne.
Proszę, Pani Minister.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Bardzo dziękuję za wyjaśnienie. Oczywiście przyjmuję to i rozumiem tak, jak powiedziałam na początku, czyli jako obsługę rachunkowości tego centrum.

(Przewodniczący Kazimierz Wiatr: Tak to wszyscy rozumiemy.)

Ale czy termin „finansową” nie pociąga za sobą jakichś konsekwencji, o których w tej chwili nie dyskutujemy?

Senator Ryszard Knosala:

Nie wiem, czy można zgłosić autopoprawkę, bo rzeczywiście finanse i rachunkowość to są zupełnie dwa różne słowa. W tym wypadku użycie tego drugiego chyba byłoby właściwsze.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, możemy tą poprawkę przyjąć albo odrzucić.

Zatem zarządzam głosowanie.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Dziękuję bardzo.

I w ten sposób wyczerpaliśmy poprawki dotyczące Narodowego Centrum Nauki.

Przechodzimy do ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.

Jest poprawka dotycząca art. 19. Ona jest dokładnie taka sama jak ta do ustawy o Narodowym Centrum Nauki. Obecny art. 19 ust. 1 brzmi: „Obsługę administracyjną centrum wykonuje biuro centrum, zwane dalej biurem”. Art. 19 ust. 1 w brzmieniu zaproponowanym przez pana senatora Rachonia... A przepraszam, najpierw musimy przegłosować poprawki legislacyjne. Wstrzymuję oddech i zgodnie z ustaleniami głosujemy najpierw poprawki przyjęte na poprzednim posiedzeniu.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Powracamy do poprawki pana senatora Rachonia. Jak już powiedziałem, ona jest prawie identyczna z poprawką do ustawy o Narodowym Centrum Badań. A więc sformułowanie „obsługę administracyjną” zastępujemy sformułowaniem „obsługę administracyjną, prawną oraz finansową”. Argumenty padły poprzednio.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (2)

Dziękuję bardzo.

Poprawka została przyjęta.

W ten sposób wyczerpaliśmy wszystkie poprawki do tej ustawy.

Proszę państwa, pozostają nam jeszcze dwie ustawy. Pierwsza z nich to ustawa o Polskiej Akademii Nauk, a tu tych poprawek jest dużo.

Najpierw proponowałbym przegłosować poprawki legislacyjne. Gdyby nam to umknęło, mielibyśmy wadliwe posiedzenie.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, nad poprawkami drugą i czwartą należy głosować łącznie. Zastępują one pojęcie „struktura korporacyjna uczonych” pojęciem „korporacja uczonych”, oczywiście w odpowiednim przypadku.

(Rozmowy na sali)

Czy pani minister chciałaby się wypowiedzieć na ten temat?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Orłowska:

Zastępujemy pojęcie „struktura korporacyjna uczonych” pojęciem „korporacja”...

(Senator Ryszard Górecki: Nie, pojęciem „korporacja uczonych”, bo poprzednie pojęcie stylistycznie nie bardzo brzmi, niezbyt jest precyzyjne.)

A więc zastępujemy „strukturę”, tak?

(Przewodnictwo obrad obejmuje zastępcę przewodniczącego Ryszard Górecki)

Zastępca Przewodniczącego Ryszard Górecki

Zastępujemy sformułowanie „strukturę korporacyjną”. No to jest korporacja uczonych, a nie struktura korporacyjna. To nie jest struktura korporacji, tylko to jest korporacja uczonych. To jest błąd językowy. Proponowałbym, aby profesor Knosala wypowiedział się w tej sprawie.

Senator Ryszard Knosala:

Jeśli chodzi o strukturę, to można by przypuszczać, że to jest wiele korporacji ułożonych w pewną strukturę, a my w rzeczywistości mamy do czynienia tylko z jedną korporacją.

Zastępca Przewodniczącego Ryszard Górecki:

Tak, to jest poprawka doprecyzowująca.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Orłowska:

Dziękuję, rozumiem. Akceptujemy tę poprawkę.

Zastępca Przewodniczącego Ryszard Górecki:

Dziękuję.

A zatem głosujemy.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto się wstrzymał? (0)

Kto jest przeciw? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawki zostały przyjęte.

(Przewodnictwo obrad obejmuje przewodniczący Kazimierz Wiatr)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

A teraz poprawka trzecia i dziewiętnasta, pana profesora Góreckiego, Knosali i mojej skromnej osoby. Znaczący poprawki były dwukrotnie zgłoszone, ale miały podobne brzmienie. W art. 1 ust. 2 dodaje się wyrazy „placówki naukowe”.

Czy pani minister chciałaby się wypowiedzieć w tej sprawie?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Orłowska:

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, my nie możemy przyjąć tej poprawki. Obecnie zaproponowana struktura organizacji, czyli jednostki naukowe, w tym instytuty i pomocnicze jednostki naukowe, oraz inne jednostki organizacyjne wyczerpuje listę, do której się tutaj odnosimy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję, Pani Minister.

Jak rozumiem, intencją panów senatorów było objęcie tym przepisem nowych jednostek, być może takich, które dopiero powstaną.

Ale proszę pana senatora o kilka słów na ten temat.

Senator Ryszard Górecki:

Problem jest następujący. Myśmy to rozważali, Pani Minister, w kontekście mechanizmów likwidacji. Likwidujemy wszystko, modernizujemy itd. I to trzeba robić. Ale nie możemy blokować tworzenia nowych jednostek. Nigdy nie powstanie nic nowego, jeśli my nie stworzymy odpowiednich możliwości. Nam nie chodzi o to, żeby tutaj walczyć o interes kogokolwiek – przepraszam bardzo, Panie Dyrektorze – ale o to, by dać pewną możliwość na przyszłość. Proszę tak na to popatrzeć. Dyskutowaliśmy o tej sprawie w dość szerokim gronie i doszliśmy do wniosku, żeby właśnie tak na to popatrzeć, czyli nie blokować rozwoju przyszłości.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Maria Orłowska: Czy mogę coś dodać? Bardzo krótko.)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Proszę państwa, oczywiście można tworzyć inne pomocnicze jednostki naukowe, można tworzyć instytuty. Ale tworzenie kolejnego tworu, innej kategorii, zupełnie innego typu jednostki naprawdę nie jest uzasadnione.

Senator Ryszard Górecki:

Nie utworzy pani minister instytutu, bo jednym z warunków, by móc to zrobić, jest posiadanie odpowiednich uprawnień, a nie będzie tych uprawnień na początku. Takie są zapisy.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, to jest taki problem jak w ustawie o szkolnictwie wyższym. Nie ma procedur dotyczących powoływania nowych bytów. Taki jest problem w Szczecinie w tej chwili. Oni nie mają uprawnień, wszyscy tego chcą, a jest to sprzeczne z prawem. Są tylko przepisy w jedną stronę, jak ciąć, jak ograniczać, a nie ma jak kreować. No już nie wchodzimy w tę problematykę, bo o tym będzie pewnie mowa później.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Stanowisko rządu: zdecydowanie nie.

Są na sali trzej autorzy poprawek, którzy przekonują państwa, że to jest prorozwojowe.

Zarządzam głosowanie.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

I tak głosowanie nad poprawkami trzecią i dziewiętnastą mamy już za sobą.

A teraz poprawki: siódma, dwudziesta czwarta, dwudziesta piąta, dwudziesta szósta i dwudziesta siódma. Dotyczą sprawy trochę honorowej, a może nie tylko honorowej. Mianowicie chodzi o art. 19 ust. 2 pkt 2...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No ja zobaczyłem to w zmodyfikowanej formie, przedstawiłem inne brzmienie, ale sens oczywiście jest zachowany. Chodzi o to, ażeby budżet Polskiej Akademii Nauk był niezależny, wydzielony z budżetu ministra nauki. Taki jest sens tych poprawek. Tak było dotychczas. Muszę powiedzieć, że wiele rozmów ze mną na ten temat przeprowadzono. Proszę państwa, ja tej poprawki nie wymyśliłem. Wiele środowisk mówiło, że Polska Akademia Nauk ma autorytet. Wczoraj pan marszałek zaprosił pana prezesa na mównicę Senatu, co, jak wiemy, zdarza się wyjątkowo rzadko. Prestiż tej instytucji jest wielki. I wydaje się, że mianowanie prezesa Polskiej Akademii Nauk przez premiera rządu Rzeczypospolitej Polskiej i zachowanie tej odrębności daje... Wiadomo, że ten budżet jest

stanowiony przez parlament na wniosek rządu. Tutaj jest pełna kontrola i pełna koordynacja. ale to jest sprawa honorowa. Dlatego tę poprawkę zgłosiłem. Trzeba nad tymi wszystkimi poprawkami zagłosować łącznie, bo one są konsekwencją mojej poprawki.

Pani Minister, bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Powiem bardzo krótko: nie możemy tej poprawki przyjąć. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Czy ktoś jeszcze chciałby wypowiedzieć się w tej sprawie?

Senator Ryszard Górecki:

Muszę powiedzieć, też jako członek Polskiej Akademii Nauk, iż była dość długa debata na ten temat w korporacji. Towarzyszyło temu dość negatywne spojrzenie na nas jako na parlament. Uznano, że my odbieramy prestiż Polskiej Akademii Nauk, a przecież to nikomu nie zabiera władzy. Chodzi o to, żeby ten panteon polskiej nauki pozostawić na pewnym poziomie, nie degradować go. Tak to odebrano. To są słowa ludzi, którzy nas trochę... Przepraszam bardzo, ja też byłem atakowany. Dlatego uważam, że warto to rozważyć. To nikomu nie odbiera władzy, nie przynosi żadnych korzyści finansowych, nie powoduje konieczności zmian organizacyjnych. A wówczas nie będzie, że tak powiem, tego buntu wobec środowiska legislacyjno-rządowego. Popieram propozycję, którą pan profesor Wiatr zgłosił. Sam już tego nie zgłaszałem.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Massalski, proszę.

Senator Adam Massalski:

Ja uważam, że jest to ze wszech miar słuszne, bo także na arenie międzynarodowej podnosi to rangę osoby, która jest powołana przez premiera. A więc uważam, że to jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo dziękuję.

Zarządzam głosowanie.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawki zostały przyjęte.

W poprawce piętnastej dodaje się nowy ustęp w art. 53, który brzmi: „Prezes akademii, na wniosek rady naukowej, może wyrazić zgodę na przystąpienie do konkursu na kolejne cztery lata osobie, która pełniła funkcję dyrektora przez dwa następujące po sobie okresy”.

Pani Minister, bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Możemy przyjąć tę poprawkę. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo dziękuję.

A zatem możemy głosować.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawka została przyjęta.

I poprawka trzydziesta pierwsza, pana senatora Romaszewskiego. Należy nad nią i poprawką trzydziestą czwartą głosować łącznie. A treść tej poprawki jest następująca. W art. 104 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: do czasu przyjęcia układu zbiorowego pracy – tu jest literówka – bądź zakładowego regulaminu wynagrodzenia, do pracowników instytutów stosuje się art. 105.

Czy pan legislator mógłby nam objaśnić tę sprawę?

Bardzo proszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Michał Gil:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Jak pan przewodniczący zaznaczył, należy głosować łącznie nad tą poprawką i poprawką trzydziestą czwartą. Trzeba też podkreślić, że przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami trzydziestą drugą i trzydziestą trzecią oraz poprawkami dwudziestą siódmą i dwudziestą ósmą do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Ale mógłby nam pan coś powiedzieć z punktu widzenia merytorycznego?

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Michał Gil:**

Aha, rozumiem.

Poprawka pana marszałka Romaszewskiego zmierza do udzielenia ministrowi właściwemu do spraw nauki, działającemu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, upoważnienia w zakresie rozporządzenia, które uregulowałyby wynagrodzenie pracowników instytutów. I to jest nowość. Ten przepis zawiera też wytyczne regulujące warunki wynagrodzenia pracowników pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych akademii. Nowa forma wytycznych polega na tym, że ustalając minimalną i maksymalną kwotę wynagrodzenia, tak zwane widełki, minister musi uwzględnić kwotę bazową z ustawy budżetowej w odpowiednich procentach. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, w zasadzie należałoby omówić też poprawki alternatywne, żebyśmy wiedzieli, z czego rezygnujemy. Są rozbudowane poprawki pani senator Fetlińskiej, które same wobec siebie są alternatywne, jak wynika z tego, co tutaj jest napisane. A więc prosiłbym pana, żeby pan jeszcze objaśnił te poprawki.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Michał Gil:**

Pierwsza z poprawek pani senator Fetlińskiej tym różni się od poprawki pana marszałka Romaszewskiego, że daje podstawę do wydania rozporządzenia tylko dla pracowników instytutu. W odróżnieniu od konsekwencji poprawki zgłoszonej przez marszałka Romaszewskiego te warunki miałyby charakter trwały. O ile pan marszałek Romaszewski proponuje w przypadku pracowników instytutów, aby warunki określone w rozporządzeniu obowiązywały do chwili podpisania zakładowego układu zbiorowego pracy albo zakładowego regulaminu wynagrodzenia, o tyle pani senator Fetlińska w poprawce pierwszej zakłada, że nie będzie możliwości zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy... Może inaczej, poprawka ta ruguje z ustawy taką możliwość, aby warunki zostały określone w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo w zakładowym regulaminie wynagrodzenia. Wówczas to rozporządzenie miałoby charakter stały. Druga poprawka senator Fetlińskiej też dotyczy tylko pracowników instytutów, a więc nie pracowników pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych. Z tym, że tutaj jest tak, jak zaproponował też pan marszałek Romaszewski, czyli charakter rozporządzenia byłby okresowy, temporalny, z tego względu, że obowiązywałoby tych pracowników tylko do czasu zawarcia odpowiedniego układu. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Pani Minister, bardzo proszę o opinię.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, nie możemy tej poprawki przyjąć. Płace powinny być regulowane na podstawie zbiorowego układu pracy bądź zakładowego regulaminu wynagrodzeń. Dlatego moja opinia jest negatywna. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Myślę, Pani Minister, że roz mijamy się, bo w tym duchu jest poprawka pana senatora Romaszewskiego, która mówi, że do czasu zarejestrowania zakładowego układu zbiorowych obowiązywałby art. 105, który też jakby był akceptowany przez ministerstwo. A więc te poprawki mają charakter jedynie porządkujący, pokazują, co dzieje się, zanim to się wydarzy. Myślę, że moglibyśmy to przyjąć.

Senator Ryszard Górecki:

Chcę powiedzieć, żebyście państwo z ministerstwa mieli świadomość wagi sprawy, że jako senatorowie dostaliśmy listy z różnych instytutów z całej Polski. Akcja jest bardzo duża. Nie znam szczegółów tego, ale tam są przedstawione pewne problemy, których nie powinniśmy lekceważyć. Każdy z nas dostał różne pisma. Muszę powiedzieć, że to jest jeden wielki problem w tej chwili w instytutach naukowych. W tych listach jest napisane, że są profesorowie, których pensje są na poziomie pensji asystentów.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, sumituję się z godzinnym opóźnieniem, że niewystarczająco godnie przywitałem wszystkich naszych gości. To wynika z tego, że późno w nocy zakończyliśmy nasze obrady.

A więc teraz uroczycie i bardzo serdecznie witam podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów pana Macieja Grabowskiego. Witam też pozostałe osoby, przedstawicieli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, panów dyrektorów.

Pan minister zgłaszał chęć zabrania głosu, a zatem bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Rzeczywiście nie wiedziałem o tym dzisiejszym posiedzeniu, dlatego nie brałem w nim udziału od początku, tylko w ostatniej chwili tutaj przybyłem. Zwłaszcza chciałem wziąć udział w dyskusji nad ustawą o zasadach finansowania nauki, bo sądziłem, że być może głos Ministerstwa Finansów będzie przydatny panom senatorom, jeśli chodzi o podjęcie dobrej decyzji.

Odniosę się do poprawek dotyczących wynagradzania, z uwzględnieniem swojego doświadczenia życiowego – dwadzieścia lat spędziłem w instytucie badawczym. Wydaje się, że sytuacja, kiedy można swobodnie kształtować te wynagrodzenie, jest bardziej odpowiednia. Życie pokazuje, że różne są instytuty badawcze. Jeżeli przyjęlibyśmy sztywne widełki, do których szefowie tych instytutów musieliby się stosować, to wydaje się, że to by było kontrproduktywne i nie służyłoby dobrze polskiej nauce. Sądzę, że te poprawki nakładają kaganiec, powiedziałbym, na swobodne kształtowanie wynagrodzeń, co w tym wypadku chyba nie powinno być zastosowane. Dziękuję.

(Senator Piotr Wach: Czy mogę?)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Zaraz udzielę panu senatorowi głosu.

Proszę państwa, ja jeszcze raz powiem o pewnym niezrozumieniu. Jeśli odczytamy poprawkę pana senatora Romaszewskiego, to zauważymy, że ona mówi o tym tylko, że zanim zostanie wprowadzony w życie art. 104, na co potrzeba pewnego czasu, ma zastosowanie art. 105, przyjęty też przez Sejm. To jest taka poprawka. Ta poprawka jest umieszczona jako pierwsza, z uwagi na to, że jest poprawką najdalej idącą. Poprawki pani senator Fetlińskiej i inne, które mogą być kontrowersyjne, są tutaj...

Pan senator Wach, bardzo proszę.

Senator Piotr Wach:

Ja tę sprawę inaczej widzę. Mianowicie uważam, że poprawki pani senator Fetlińskiej są poprawkami dalej idącymi, w tym sensie, że one wprowadzają w instytucjach badawczych taki system płac pracowników naukowych jak na uczelniach. Pan senator Romaszewski robi to przejściowo. Przejściowo się tego praktycznie też nie da zrobić, bo to oznacza podwyżki. A jak potem z nich się wycofywać? Obecnie w płacach jest bardzo wyraźna różnica. Mnie się wydaje, że to są daleko idące poprawki. Co prawda, one są szlachetne, ale są właściwie niewykonalne. A tak jest dlatego, że nad poprawkami trzydziestą pierwszą i trzydziestą czwartą należy głosować łącznie, a w poprawce trzydziestej czwartej po wyrazie „pracowników” dodaje się cały segment przepisany z ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. To jest wprowadzenie systemu płac... Oczywiście, że marszałek Romaszewski mówi: przejściowo. Ale jak się z tego wycofywać? Co potem będzie można zrobić, jeżeli się podniesie płace?

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, padły już wszystkie argumenty, a więc zarządzam głosowanie.

Najpierw głosujemy nad poprawką trzydziestą pierwszą i trzydziestą czwartą.

Kto jest za tymi poprawkami? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał? (5)

Proszę państwa, głosujemy nad poprawkami trzydziestą drugą i dwudziestą siódmą do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki.

Kto jest za tymi poprawkami? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał? (4)

I poprawka trzydziesta trzecia, pani senator Fetlińskiej.

Kto jest za tą poprawką? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał? (4)

Proszę państwa, to już wszystkie poprawki związane z ustawą o Polskiej Akademii Nauk.

A zatem przechodzimy do rozpatrywania kolejnej ustawy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przyjęliśmy poprzednio, a więc tak to utrzymajmy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Głosowaliśmy tylko nad poprawkami do ustawy o Polskiej Akademii Nauk, mając w pamięci te ustalenia.

Przechodzimy do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki. Poproszę państwa, żebyśmy najpierw zagłosowali nad poprawkami legislacyjnymi, które już poprzednio zostały przedyskutowane.

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Przepraszam, czy mogę?)

Tak.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Poprawka dwudziesta dziewiąta, komisji, i poprawki dwudziesta siódma i dwudziesta ósma wykluczają się. Jak rozumiem, Wysoka Komisja zagłosowała nad poprawką dwudziestą siódmą łącznie z poprawkami o Polskiej Akademii Nauk, bo taka była rekomendacja pana przewodniczącego. No ale nad poprawką dwudziestą ósmą jeszcze nie głosowano. Nad poprawką dwudziestą dziewiątą nie można zagłosować w bloku, bo to jest poprawka konkurencyjna...

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Powiem tak. Myśmy przyjęli, że głosujemy nad tymi poprawkami oddzielnie, mając w pamięci, że trzeba tu pewną dyscyplinę zachować. W związku z tym proponowałbym wyjęcie tych poprawek z tego bloku.

Proszę nam powiedzieć, o które poprawki chodzi.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Wysoka Komisja chce przegłosować teraz poprawki komisyjne, a poprawka dwudziesta dziewiąta nie może być głosowana wraz z nimi.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

A więc nie głosujemy teraz nad poprawką dwudziestą dziewiątą.

Zarządzam głosowanie nad poprawkami komisyjnymi, z wyjątkiem poprawki dwudziestej dziewiątej.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję panu legislatorowi za pomoc.

Proszę państwa, jest bardzo dużo poprawek pana senatora Misiółka, a więc niech pan senator się przygotowuje do tego, że nas będzie tutaj uświadamiał.

Poprawka czwarta. W art. 25 w pktcie 1 po wyrazach „w art. 4” dodaje się dwukropki i odpowiednią lit. ... w brzmieniu: „badania naukowe itd.”.

Czy pan senator by nam powiedział, o co tutaj chodzi?

Senator Andrzej Misiołek:

Proszę państwa, chodzi o to, że trzeba zmienić odesłanie do ustawy o cudzoziemcach – zamiast odesłania do ustawy z dnia 8 października 2004 r., powinno być odesłanie do ustawy z dnia 18 marca 2010 r. To jest poprawka techniczna, nie wnosi merytorycznie niczego nowego, tylko po prostu porządkuje pewne sprawy.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Rozumiem.
Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Tak, oczywiście, zgadzamy się. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Zarządzam głosowanie.
Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (7)
Kto jest przeciw? (0)
Kto się wstrzymał? (0)
Dziękuję bardzo.
Proszę państwa, teraz poprawka ósma i dwudziesta pierwsza.
Panie Senatorze, bardzo proszę o komentarz.

Senator Andrzej Misiołek:

Proszę państwa, te poprawki dostosowują terminologię ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej do ustawy o instytutach badawczych. Jednocześnie przenoszą treść nowo planowanego brzmienia art. 35 ust. 1, odpowiednio w zakresie instytutów badawczych, do przepisów merytorycznych ustawy, przepisów przejściowych i do przepisów wprowadzających ustawy reformujące system nauki.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.
Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Akceptujemy tę poprawkę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Zarządzam głosowanie.
Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)

Kto jest przeciw? (2)
Kto się wstrzymał? (0)
Dziękuj bardzo.
Poprawki zostały przyjęte.
A teraz poprawka dziewiąta...
(Wypowiedź poza mikrofonem)
No nie, porządkująca.
(Wypowiedź poza mikrofonem)
Ale zaraz, to nie ta ustawa.
Czy pan senator chciał coś powiedzieć...

Senator Andrzej Misiołek:

Ta poprawka też ma charakter techniczny. Chodzi o to, że art. 32 przesądza o utrzymaniu w mocy grupy jedenastu rozporządzeń, wskazując jednocześnie, że zachowują one moc do czasu wejścia w życie grupy trzynastu rozporządzeń.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.
Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Jest to poprawka techniczna, akceptujemy ją. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Zarządzam głosowanie nad poprawką dziewiątą
Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)
Kto jest przeciw? (0)
Kto się wstrzymał? (0)
Poprawka została przyjęta.
Poprawka dziesiąta. Chodzi o skreślenie ust. 2 i 3 w art. 32.
Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Jest to konsekwencja poprzedniej zmiany. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

W takim razie powinniśmy nad tymi poprawkami głosować łącznie. No trudno.
Zarządzam głosowanie.
Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)
Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, poprawka dwunasta. Powinniśmy głosować przeciw jej przyjęciu, ponieważ to jest konsekwencja niezmienniania kategorii.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki...

Przepraszam, przepraszam, proszę państwa. Przypominam, że jest to poprawka zmieniająca kategorię.

Kto jest za zmianą kategorii, co odrzuciliśmy w przypadku dwóch poprzednich ustaw? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? (7)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę państwa, co prawda mediów nie ma, ale musimy się pilnować.

Poprawka dwudziesta pierwsza. Dodaje się cały artykuł.

Panie Senatorze, proszę o komentarz.

Senator Andrzej Misiołek:

Proszę państwa, jest to też poprawka techniczna. Chodzi w niej o to, że przepisy dotyczące spółek powstałych w wyniku komercjalizacji lub prywatyzacji JBR zostały przeniesione do ustawy wprowadzającej z ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej.

(Rozmowy na sali)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, nad poprawką dwudziestą pierwszą już głosowaliśmy przy okazji głosowania nad poprawką ósmą.

Pozostaje nam poprawka dwudziesta druga. W art. 61 skreśla się wyrazy „art. 19” i dodaje się wyrazy „art. 40 ust. 4” i wyrazy „art. 10”.

Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Jest to poprawka porządkująca, zgadzamy się z nią. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Tak, to jest poprawka porządkująca.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

A teraz poprawka dwudziesta piąta. Art. 73 otrzymuje brzmienie: „Polska Akademia Nauk i instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk zachowują udziały i akcje, objęte lub nabyte przed dniem wejścia w życie ustawy z 18 marca 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, w spółkach zarejestrowanych do tego dnia”. Nastąpiła po prostu

zmiana szyku zdania, sprecyzowano, że chodzi o spółki zarejestrowane do tego dnia a nie udziały zarejestrowany do tego dnia.

Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Możemy przyjąć tę poprawkę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, poprawka pani senator Fetlińskiej, skoordynowana z wcześniejszymi poprawkami.

Bardzo proszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Są dwie poprawki pani senator Fetlińskiej. Jak rozumiem, pan senator poddał pod głosowanie poprawkę dwudziestą siódmą przy okazji ustawy o Polskiej Akademii Nauk. Ale nad poprawką dwudziestą ósmą nie odbyło się jeszcze głosowanie.

(Przewodniczący Kazimierz Wiatr: Myśmy przyjęli odmienny tryb postępowania.)

Tak, ale w tym momencie komisja nie zachowała się konsekwentnie. Podjęto decyzję o odrębnym postępowaniu, ale była wyraźna rekomendacja pana przewodniczącego dotycząca przegłosowania również tej poprawki.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Tak samo jak w przypadku poprawek pana senatora Wittbrodta nad wszystkimi będziemy głosować odrębnie, ponieważ te poprawki...

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: A więc będziemy głosować dwa razy nad tą poprawką.)

Panie Legislatorze, przywołuję pana do porządku. Nie głosowaliśmy nad tą poprawką, więc nie będziemy nad nią dwa razy głosować. Zachowujemy tutaj dyscyplinę głosowania. Jeśli te poprawki zostały źle przygotowane albo przez wnioskodawców, albo przez legislatorów, to musimy teraz tę żabę przełknąć. Głosujemy w taki sposób, jak powiedziałem. Poprawka powinna być przygotowana przez wnioskodawcę w taki sposób, ażeby zmiany we wszystkich innych ustawach były zawarte... To nie zawsze jest takie oczywiste i możliwe do zrobienia, nawet jeśli jest wspólna debata. Dlatego teraz głosujemy nad poprawką dwudziestą siódmą.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

I poprawka dwudziesta ósma.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (1)

Poprawki nie uzyskały poparcia.

Przepraszam państwa za to dziwactwo, ale nie było innego wyjścia. Zrobiliśmy to sprawnie i dobrze, nasza praca nie ma żadnych wad.

(Senator Ryszard Górecki: Jeszcze jedna poprawka.)

Która?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bośmy ją wyłączyli.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo prosiłbym pana legislatora o objaśnienie poprawki dwudziestej dziewiątej.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Szymon Giderewicz:

Poprawka usuwa błędne odesłanie. Jest to grupa przepisów utrzymujących w mocy dotychczasowe rozporządzenie do pewnego czasu. Jest to przepis wydany na podstawie art. 105, a nie na podstawie art. 104 ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Jak rozumiem, wyjęliśmy to z bloku ze względu na inne poprawki, a nie ze względów merytorycznych. W takim razie nie będę już pytał pani minister o opinię, bo wyraziła ją pani poprzednio.

Głosujemy.

Kto jest za? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawka została przyjęta.

Proszę państwa, pozostaje nam sprawa reasumpcji głosowania nad poprawką dotyczącą wniosku pana senatora Rachonia do ustawy o finansowaniu nauki.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam, nie pana Rachonia. O czym rozmawiamy teraz? Instytuty i jednostki pomocnicze, czyli Polska Akademia Nauk. Jeszcze raz przepraszam.

(Wypowiedzi poza mikrofonem)

Tak jest.

Jest to poprawka trzydziesta szósta, dotycząca art. 42. Wiedziałem, że chodzi o Polską Akademię Nauk, więc pod tym względem nie popełniłem błędu. Jakie są propozycje wnioskodawców?

Senator Ryszard Górecki:

Gdyby pan legislator przedstawił propozycje zmian, to my byśmy je wtedy rozważyli. Mam na myśli propozycję zgody na modyfikację. No wtedy byśmy to formalnie zrealizowali.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Wysoka Komisja przyjęła modyfikację poprawki trzydziestej szóstej, a następnie przyjęła tę poprawkę. Jak rozumiem, wołą komisji jest dokonanie teraz reasumpcji. A więc postępowanie powinno być następujące: najpierw reasumpcja głosowania nad nowym brzmieniem zmodyfikowanej poprawki, a później nad tą poprawką. Reasumpcji powinny zostać poddane dwa głosowania. Poprawka w brzmieniu zmodyfikowanym brzmiałaby tak: w art. 42 po ust. 1 dodaje się ust. 1a o treści „kompleksowej oceny działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych nie przeprowadza się w stosunku do pomocniczych jednostek naukowych PAN”.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Czy wnioskodawcy akceptują taką treść?

Senator Ryszard Górecki:

Ja akceptuję.

Senator Ryszard Knosala:

Ja też się zgadzam.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Przyznajecie się wręcz do autorstwa...
Pani Minister?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Orłowska:**

Myślę, że to jest dobre rozwiązanie. Wtedy w ust. 3 nie byłoby żadnej zmiany, a ust. 1a wyjaśniałby nieścisłość, która się pojawiła. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Proszę państwa, ja w odróżnieniu od tego, co pan legislator proponował, proponuję trzy głosowania. Pierwsze głosowanie będzie dotyczyło tego, czy w ogóle dopuszczamy reasumpcję głosowania w tej sprawie. Przypominam, że powodem reasumpcji głosowania są istotne okoliczności, wynikające z tego, że dostrzegamy istotne wady prawne w tym, co sami przegłosowaliśmy.

(Senator Ryszard Górecki: Tak jest.)

Czy to jest jasno sformułowany wniosek? Tak.

A więc bardzo proszę państwa o wypowiedzenie się, czy zgadzamy się na reasumpcję głosowania w tej sprawie.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

A teraz zagłosujemy nad zmianą tej poprawki, czyli dopuszczeniem autopoprawki panów senatorów Góreckiego i Knosali, którzy zamiast tego, co zostało zgłoszone na sali, a następnie zmodyfikowane, zaproponowali dzisiaj nowe brzmienie ust. 1a.

Kto jest za przyjęciem tej autopoprawki? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? 0)

Dziękuję bardzo.

A teraz głosujemy nad poprawką trzydziestą szóstą w nowym brzmieniu.

Kto jest za? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, w ten sposób zbliżamy się do końca naszego posiedzenia. Pozostało nam jeszcze wyznaczenie sprawozdawców.

Jeśli państwo wyrażą na to zgodę, to będą to te osoby, które sprawozdawały poprzednio. Nie widzę pana senatora Bergiera, ale zakładamy, że się zgodzi. Pan senator Misiołek, moja skromna osoba i pan senator Knosala, jeśli chodzi o ustawę o Narodowym Centrum Badań.

I tak wyczerpaliśmy porządek obrad.

Bardzo dziękuję pani minister, dziękuję państwu.

Zamykam posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 02)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851